

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra výtvarné výchovy
Univerzita Karlova

Posudek vedoucí závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. et MgA. Sylva Francová, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: Mgr. et MgA. Markéta Magidová, Ph.D.

Autor závěrečné práce: Bc. Šárka Zavadilová

Obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy, střední školy a základní umělecké školy – výtvarná výchova (N VV-ZUŠ)

Akademický rok: 2023/2024

Název práce: Současné podoby fotografie ve výtvarné výchově

Diplomová práce představuje přehled současného využívání fotografie k tvůrčí práci s cílem využití různých postupů ve výuce žáků druhého a třetího stupně. Studentka představuje široké možnosti fotografie jako důležité součásti výtvarné výchovy. Teoretická část se věnuje popisu aktuálních fotografických principů a trendů posledních třiceti let, který je doplněn mnoha ukázkami z tvorby českých a převážně světových tvůrců. Didaktická práce vychází z několikaletých pedagogických zkušeností studentky, zabývá se podrobně postavením fotografie a její výukou v současném českém školství.

Diplomová práce je dobře členěná, kapitoly zahrnují a reflektují rozsah problematiky a jsou shrnuty do logických celků. Studentka bez obširných oklik představuje digitální fotografii a její zrod, jde o jasně formulované informace převzaté ze širokého spektra zdrojů. Teoretická část poskytuje dobrý přehled o současných trendech využití fotografických postupů – technologických i výtvarných. Hlavním zdrojem je, jak uvádí autorka v úvodu, kniha Postdigitální fotografie od Filipa Lába. Téma je velmi obsáhlé, neuzavřené, rozvíjené technologickými inovacemi i novými uměleckými přístupy.

Studentka v práci rozebírá mnoho novodobých přístupů k fotografii, jako je „nefotografie“ či „postdigitální fotografie“ a jejich rozmanité možné principy („Nová estetika“, „retroestetika“, „generované obrazy“ atd.) a představení těchto mnoha současných přístupů k digitální fotografii považují za velmi přínosnou část práce. V textu je krátce naznačena i problematika vlivu sociálních sítí na fotografii či fenomén „selfie“ a vše je demonstrováno ukázkami mnoha prací převážně zahraničních umělců v obrazovém doprovodu.

Studentka zmiňuje, že i když by dle RVP měla být fotografie rozsáhle ve výuce probírána, není bohužel systematickou součástí výuky, i z důvodů malé časové dotace hodin výtvarné výchovy ve výuce. Současnou situaci nastiňuje prezentací různých pohledů fotografů a pedagogů na výuku fotografie v didaktické části, kde vychází z několika rozhovorů, které vedla (např. se Štěpánkou Stein, Josefem Mouchou atd.). Následně pečlivě shrnuje tyto poznatky a nabízí konkrétní rady a doporučení, které mohou být přínosné a inspirativní pro výtvarné pedagogy a může být důležitým doplněním aktuálního pohledu na situaci fotografie v rámci výtvarné výchovy. Didaktická část velmi zdařile navazuje na teoretickou část a srozumitelně představuje několik didaktických zadání.

Podstatnou součástí je drobná kapitola věnující se bezpečnosti a ochraně proti zneužití fotografie, studentka shrnuje i své zkušenosti s výukou a předkládá doporučení pro výtvarné pedagogy.

Text autorské části je logicky pojednaný a reflektuje jasně vlastní tvorbu autorky, která zde vycházela ze svých screenshotů obrazovky hlavně z doby ovlivněné covidovou izolací. Screenshoty následně doplňuje vizuálními prvky z on-line komunikace a zpracovává do sešitu. Výtvarná práce naznačuje formu deníku, ale spíše se snaží o následný sebeironický nadhled a letmé rozrůzněné zpracování vizuálních materiálů z náročné doby ovlivněné pandemií.

Jazyk diplomové práce i formální zpracování má velmi dobrou úroveň, práce je po grafické stránce výborně řešena a obsahuje kvalitně zvolený fotografický doprovod. Jen jsou v tomto způsobu grafického řešení fotografií jako marginálie obrázky velmi malé a někdy není vše jasně vidět.

Práci považuji za přínosnou a pečlivě zpracovanou, doporučuji ji k obhajobě.

8. května 2024